

עפ"ג (מרכז) 37966-04-25 - נעים נואס נ' מדינת ישראל

עפ"ג (מרכז) 37966-04-25 - נעים נואס נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

עפ"ג (מרכז) 37966-04-25

נעים נואס

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[11.09.2025]

כבוד השופט שמואל בורנשטיין - אב"ד

כבוד השופט דרור ארד-אילון

כבוד השופט עמית מיכלס

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (השופט ג' גבאי) מיום 10.3.2025 בת"פ 47218-11-24, בגדרו הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירה שעניינה הלנה והעסקה של שני תושבים זרים או יותר, לפי סעיף 12ב(3)א(1) ביחד עם סעיף 12ב(א) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952, (להלן: חוק הכניסה לישראל או החוק) והוטלו עליו העונשים הבאים:
א. מאסר בפועל למשך 5 חודשים בניכוי ימי מעצרו.
ב. 16 חודשי מאסר שלא ירוצו אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה על חוק הכניסה לישראל.
ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתו.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, העסיק המערער במוסך שבבעלותו שלושה תושבי האזור ששהו בארץ ללא היתר שהייה או עבודה כדין, ואף הליון אותם בחדר בקומה העליונה שבמוסך. אחד השוהים הלא חוקיים הועסק ולן במוסך במשך עשרת הימים שקדמו ליום 13.11.2024; השני - במשך חמשת הימים שקדמו למועד זה; והשלישי - במשך יומיים שקדמו לאותו מועד.
תמצית גזר הדין

3. בית משפט קמא עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, שעניינם שמירה על שלומם ובטחונם של הציבור, שמירה על זכותה של המדינה לקבוע את הבאים בשעריה ולהעבירם תחת מסננת ביטחונית. עוד נקבע בגזר הדין כי המאבק בתופעה של הסעה, העסקה והלנת שוהים לא חוקיים מצריך ענישה משמעותית ומרתיעה שתהפוך את העבירה לבלתי כדאית מבחינה כלכלית, ובה בעת תצמצם את הסיכון הביטחוני הנלווה לעבירות אלו. בהקשר זה נקבע שלעבירות אלו היבטים כלכליים, ובכלל זה מניע כלכלי של מבצעי העבירות, תוך ניצול מצוקת תושבי האזור; משאבים רבים אותם מפנה המדינה לצורך התמודדות עם התופעה; וה"הון השחור" המתגלגל סביב העבירות.

בית משפט קמא עמד על מגמת ההחמרה בענישה נגד מי שביצע עבירות של כניסה לא חוקית לישראל, על רקע מלחמת "חרבות ברזל", וכן על ההחמרה בעונשיהם של מי שמסיע, מעסיק או מלין שוהים בלתי חוקיים בעקבות תיקון מס' 38 לחוק הכניסה בישראל.

אשר לנסיבות ביצוע העבירות, נקבע שאין מדובר בעבירה של הלנה והעסקה רגעית; העסקת שלושה שוהים בלתי חוקיים לתקופות שונות מהווה נסיבה משמעותית לחומרה; הלנתם מוסיפה משנה חומרה להעסקתם; הפסקת העסקת השוהים הבלתי חוקיים נעשתה שלא ביוזמת המערער אלא בשל הגעת המשטרה למוסך. בנסיבות אלו, נקבע שהפגיעה בערכים המוגנים היא במידה בינונית-גבוהה.

בית משפט קמא סקר את מדיניות הענישה הנוהגת וקבע שבשים לב לנסיבות החמורות בהן בוצעו העבירות ולאור עיקרון ההלימה, יש לקבוע מתחם שתחתיתו במאסר מאחורי סורג ובריאח ולא בדרך של עבודות שירות, זאת גם אם משמעות הדבר הטלת עונש מאסר ממש על נאשמים נעדרי עבר פלילי, כפי המקרה שלפנינו. בהתחשב בכל אלו, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 5 לבין 18 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריאח, וכן קנס בטווח שבין 10,000 ₪ לבין 30,000 ₪, לצד ענישה נלווית.

4. אשר למיקום העונש בתוך מתחם העונש, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לגזור על המערער עונש בתחתית כל מתחם שייקבע, זאת בהינתן עברו הנקי, נטילת האחריות מצדו בהזדמנות הראשונה, הודאתו במיוחס לו והיחסון בזמן שיפוטי.

בהינתן כל האמור, הושתו על המערער העונשים כפי שפורטו בפתח הדברים.
תמצית טענות הצדדים בערעור

תמצית טענות המערער

5. לשיטת ב"כ המערער, העונש שהוטל על המערער אינו עונש "ראוי ומידתי" בשים לב לנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה, ובפרט לנוכח העובדה שמדובר באדם נעדר עבר פלילי שהודה ונטל אחריות על מעשיו. הוטעם כי ברקע לעבירות מצוקתו הכלכלית של המערער אשר במועד הרלוונטי עסקו עמד לפני קריסה.

אשר לעבירה של הלנת התושבים הזרים, נטען שזו בוצעה ממניעים לוגיסטיים, בהעדר מקום מגורים, ולא לצורך הסרתם או ניצולם.

נטען ששגה בית משפט קמא בקבעו מתחם עונש הולם "קשיח וצר", שתחתיתו אינה כוללת אפשרות לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, באופן ששולל גמישות והתחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובאופן שהופך את המאסר מאחורי סורג ובריאח לתוצאה הכרחית. גישה מוטעית זו, כך נטען, מנוגדת להמלצות דוח ועדת דורנר בדבר הצורך בצמצום השימוש במאסרים קצרים מאחורי סורג ובריאח.

ב"כ המערער התייחס ל"הוראת השעה" של חטיבת התביעות של משטרת ישראל בדבר הקלה בהעמדה לדין של שוהים בלתי חוקיים, אשר נכנסה לתוקף תקופה קצרה לאחר מועד ביצוע העבירה, ביום 23.2.2025, הקובעת, בין היתר, כי תושבי האזור מעל גיל 50 או כאלו שהחזיקו בהיתרים שהוקפאו באופן גורף בעקבות המלחמה, יועמדו לדין פלילי החל מכניסתם השלישית לישראל בלבד. כן הפנה לטעמים לשינוי במדיניות זו, כפי שפורטו בהוראת השעה, ובראשם משבר הכליאה הקיים בימים אלו במתקני שב"ס והשינוי המסוים שחל במצב הביטחוני בהתייחס ליום 7.10.2023. בהתחשב באמור בהוראת השעה, טען ב"כ המערער כי שגה בית משפט קמא בהתעלמו מהשינוי המסוים שחל במצב הביטחוני כמפורט לעיל. הוטעם כי העבירה בוצעה אך זמן קצר לפני שהוראת השעה נכנסה לתוקף ועל כן המצב הביטחוני בעת ביצועה דומה למתואר בהוראת השעה.

עוד נטען, ששגה בית משפט קמא בכך שייחס משקל רב לחומרה לתקופות ההעסקה של תושבי האזור בענייננו. כן נטען שמאז המלחמה לא חלה החמרה במתחם העונש שנקבע בגין שהייה בלתי חוקית בישראל לתקופות קצרות מעין אלו וזה נותר בין 1 ל-6 חודשי מאסר בפועל. לנוכח האמור, נטען שאין להחמיר בענישה של המעסיקים לתקופות דומות, בפרט שבענייננו השוהים הבלתי חוקיים היו נעדרי עבר פלילי, שהו בישראל לצרכי פרנסה, ושניים מהם החזיקו בהיתרי עבודה כדין, קודם למועד פרוץ המלחמה.

לשיטת ב"כ המערער, בגזר הדין לא קיימת הבחנה מספקת בין חומרת העבירות לבין פרופיל המערער, כך שבית משפט קמא ביסס את ההחמרה על מדיניות כללית באופן הפוגע בעיקרון ההלימה. לטענתו, עונש מאסר בעבודות שירות ישיג את מטרות הענישה, לרבות ההרתעה, מבלי לפגוע פגיעה בלתי מידתית במערער שהוא מפרנס יחיד, נשוי ואב לשניים, בעל עסק עצמאי, נעדר עבר פלילי. אף צוין שהמערער בעל תואר ראשון ברוקחות, הודה במיוחס לו, נטל אחריות מלאה והביע חרטה על מעשיו.

כן נטען שבית משפט קמא נפל לכלל טעות משדחה את בקשת ההגנה להורות על קבלת תסקיר מבחן עובר לגזר הדין.

לנוכח כל האמור לעיל, עתר ב"כ המערער להמיר את עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער במאסר לתקופה דומה שירוצה בדרך של עבודות שירות.

תמצית טענות המשיבה

6. ב"כ המשיבה סמכה ידיה על גזר דינו של בית משפט קמא, בהטעימה את נסיבות ביצוע העבירות ובפרט השילוב בין עבירות העסקה והלנה של שלושה שוהים בלתי חוקיים, לאורך מספר ימים לא מבוטל, בתקופה בה מדינת ישראל מצויה במלחמה. ב"כ המשיבה עמדה על ההחמרה הנדרשת במדיניות הענישה בעבירות אלו, בפרט מאז כניסתו לתוקף של תיקון 38 לחוק.

7. בשני הדיונים שהתקיימו בפנינו, חזר ב"כ המערער על טיעונו בכתב. במהלך הדיונים נעשה ניסיון לברר עם הצדדים את האפשרות להגיע להסכמות שונות בנוגע לעונשו של המערער, אולם בדיון האחרון מיום 20.7.2025 הודיעה ב"כ המשיבה כי במקרה הנדון, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות ולמגמת ההחמרה בענישה, ובפרט כאשר אין כל עילה חוקית לעשות כן, היא אינה מסכימה לכל שינוי בגזר הדין. באותו דיון הביע ב"כ המערער את הסכמת המערער לרצות מאסר בעבודות שירות לתקופה העולה על 5 חודשים ואף להכביד ברכיב הקנס. דיון והכרעה

8. כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים, בהם נפל בגזר הדין פגם היורד לשורשו של עניין או שהעונש שהוטל סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים [ראו, מיני רבים: ע"פ 5124/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (31.10.2023); ע"פ 1925/23 מדינת ישראל נ' אבו הדוואן, פסקה 7 (7.8.2023); ע"פ 5796/22 ג'ית נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (21.5.2023); ע"פ 5932/21 קורובקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (13.7.2022); ע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' גריפאת, פסקה 8 (20.11.2022)].

לאחר שנתנו דעתנו לטיעוני הצדדים ועיינו בגזר הדין, נחה דעתנו כי מקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור. עיון בגזר הדין קמא מלמד כי מדובר בגזר דין מנומק היטב, אשר לא נפל בו כל פגם, הן ביחס לקביעת מתחם העונש ההולם, הן ביחס למיקום העונש בתוך המתחם.

9. בגזר דינו התייחס בית משפט קמא כדבעי לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי המערער, תוך שציין את עוצמת הפגיעה המשמעותית במקרה זה. אין מדובר בעבירה של הלנה או העסקה של שוהה בלתי חוקי בודד, אלא בעבירות העסקה לצד הלנה שנעברו בנסיבות מחמירות, של שלושה שוהים בלתי חוקיים שהועסקו לתקופות משתנות שבין יומיים ל-10 ימים.

יודגש, העובדה שהמערער לא התכוון לגרום לפגיעה בביטחון המדינה, ואף אם ביצע את העבירות מתוך דוחק כלכלי, אין בה כדי להקהות מחומרת העבירות והסיכון הטמון בהן, שכן לעולם אין לדעת בוודאות את כוונתו האמתית של השוהה הבלתי חוקי, שמא מדובר בכניסה תמימה לישראל, או שמא מדובר בכניסה הנחזית כתמימה אולם משמשת גם למטרות אחרות שיש בהם כדי פגיעה בביטחון המדינה. בעניין זה ראו ע"פ 617/15 מונטסר נ' מדינת ישראל, פסקה י' (2.4.2015), המתייחס אמנם למי שהסיע מספר רב של תושבים זרים אולם רוח הדברים שנקבעו שם יפים גם לענייננו, בשינויים המחויבים. מכל מקום, חוק הכניסה לישראל חל, כידוע, על כל מי שמסיע, מלין או מעסיק תושב זר, ואינו מתנה את ההרשעה בעבירות אלו בהוכחת כוונה לפגיעה בביטחון המדינה. במאמר מוסגר נציין, שכל שמדובר היה בעבירות המבוצעות מתוך כוונת פגיעה בביטחון המדינה, הדעת נותנת שהמערער היה מואשם בעבירות שונות וחמורות מאלו בהן הורשע.

10. בגזר הדין הודגשה מגמת ההחמרה במדיניות הענישה שחלה בעבירות הלנה, העסקה והסעת שוהים בלתי חוקיים בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר 2023, וביתר שאת מאז כניסתו לתוקף של תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל, ביום 8.4.2024. החמרה זו נובעת מההכרה כי עבירות אלו פוגעות באופן משמעותי בביטחון המדינה ובשלומו הציבורי, בפרט בתקופה ביטחונית רגישה, ומטילות נטל כבד על כוחות הביטחון המתמודדים עם מציאות שאינה פשוטה בתקופה הרגישה ממילא. בשל המניע הכלכלי העומד על פי רוב בבסיס עבירות מסוג זה, ההחמרה באה לידי ביטוי גם ברכיבי הענישה הכספיים, זאת במטרה להפוך את העבירות לבלתי כדאיות מבחינה כלכלית.
11. בתמצית נציין, שתיקון 38 לחוק הכניסה לישראל נחקק בעקבות ההסלמה הביטחונית שחלה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והכניס שורה של שינויים בחוק, ובהם העלאת עונשי המאסר המרביים; קביעת עונשי מאסר וקנס מזעריים, וכן סנקציות נלוות כדוגמת פסילת רישיון נהיגה (עד שנתיים), חילוט רכב ורכוש ששימשו לביצוע העבירה, ואפשרויות למתן הוראות להתליית רישיון או היתר עיסוק.
- כך, במסגרת התיקון לחוק הוחמר עונש המאסר המרבי הקבוע בצד עבירות ההסעה, הלנה והעסקה ה"בסיסיות" משנתיים לכדי ארבע שנות מאסר (סעיפים 12א(ג) ו-12ב2(א) לחוק), ואילו העונש המרבי בגין עבירות אלו שבוצעו בנסיבות מחמירות, כפי המקרה שבפנינו, הועמד על שבע שנות מאסר, חלף 4 שנים, קודם לתיקון (סעיפים 12א(ג)1(א) לחוק וסעיף 12ב3 לחוק). אשר לעונש המזערי, נקבע בהוראת שעה כי זה לא יפחת מרבע מהעונש המרבי, למעט בנסיבות בהן ימצאו טעמים מיוחדים שיירשמו וכן כי עונש המאסר לא יהיה כולו על תנאי בהיעדר טעמים מיוחדים (סעיף 12 לחוק). בענייננו, עומד אפוא העונש המזערי על 21 חודשי מאסר בפועל.
- בדברי ההסבר להצעת התיקון לחוק מיום 26.3.2024 נכתב כדלקמן: "הוראות אלה נחקקו כדי להקנות כלים בהתמודדות עם מקרים רבים של כניסה ושהייה של תושבים זרים לישראל בלא היתר כדן, הגורמים לעלייה בסיכון הביטחוני ולהם השפעות כלכליות וחברתיות. אחת הדרכים למיגור התופעה היא אכיפה נגד מי שמסייעים לשוהים שלא כדן - מסייעים, מלינים או מעסיקים והחמרת הענישה כלפיהם... בהצעת חוק זו מוצע להחמיר את הענישה על עבירות מהסימנים האמורים, לייעל את האפשרות של גורמי האכיפה להפעיל סמכויות מנהליות ולקבוע מחדש את הוראת השעה הנוגעת לקנסות מזעריים".
- ובהמשך: "מנתונים שהוצגו בפני הוועדה [לביטחון לאומי של הכנסת] בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה עולה כי כיום רף הענישה בעבירות אלה אינו מחמיר. לדעת הוועדה, קביעת עונש מזערי תיתן ביטוי מהותי לכוונת המחוקק להרתיע מביצוע עבירות אלו" (דברי ההסבר להצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 38) (החמרת הענישה בעבירות של הסעה, הלנה והעסקה של שוהים שלא כדן), התשפ"ד-2024, עמ' 84-82).
- הנה כי כן, המחוקק אמר את דברו באופן חד וברור בנוגע לצורך בהחמרה בענישה כלפי המסייעים לשוהים הבלתי חוקיים, וכעת על בתי המשפט להביא מגמה זו לידי ביטוי באמצעות ענישה מתאימה, החמורה מזו שננקטה ערב כניסתו לתוקף של התיקון לחוק.
12. בטרם נתייחס לפסיקה הנוהגת, נדגיש כי במקרה העומד לפנינו לא רק שהעבירות בוצעו לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", אלא שהן בוצעו גם לאחר מועד כניסתו לתוקף של תיקון 38 לחוק. מקרה זה נבדל אם כן לחומרה מאותם מקרים בהם בוצעו עבירות דומות טרם כניסת התיקון לתוקף, שעליהם חל החוק במתכונתו הקודמת.

בגזר דינו סקר בית משפט קמא פסיקה ענפה התומכת במתחם העונש ההולם אותו קבע ובמדיניות ההחמרה בענישה. כך לדוגמא, עפ"ג (חיפה) 64502-06-24 סלאמה נ' מדינת ישראל (15.7.2024), בו נדון עניינו של מערער, נעדר עבר פלילי, שהורשע על פי הודאתו בהעסקת תושב זר במשך 3 חודשים, כאשר לגבי היומיים האחרונים להעסקה בלבד חל תיקון 38 לחוק. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם העונש ההולם שקבעה הערכאה הדיונית הנע בין 9 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, ואת העונש שהוטל על המערער - 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, לרבות קנס בסך 5,000 ₪. בדחותו את הערעור ציין בית המשפט המחוזי: "הערטנו השניה חשובה לא פחות, ומופנית אל ציבור המעסיקים, המלינים והמסיעים. עונשו של המערער ייתכן ומהווה החמרה מסוימת מרמת הענישה שנהגה טרם המלחמה. עם זאת - וזה הדבר החשוב - בית המשפט קמא החמיר בעונש במקרה דנן באופן מדוד. במילים אחרות, לא מן הנמנע כי הענישה במקרים הבאים, קלים, ומאליו יוצא שגם חמורים יותר מעניינו, תלך ותהיה מחמירה וקשה יותר. משכך, גזר דינו של בית המשפט קמא במקרה דנן יהווה רק בסיס לענישה עתידית ולא בהכרח אמת מידה שיש להשתוות אליה" (הדגשים במקור - ההרכב).

בית משפט קמא הפנה למקרים שנדונו לאחרונה בערכאות הדיוניות, כמו למשל לת"פ (קריות) 45761-05-24 מדינת ישראל נ' יוספין (14.1.2025), בו נדון עניינו של מי שהורשע על יסוד הודאתו בעבירות של הסעה והעסקה של תושב זר בשיפוצים משך 5 ימים, לאחר כניסת התיקון לתוקף. בכל יום הסיע הנאשם את התושב הזר משפרעם לנהריה, מקום העבודה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר, והשית על המערער 12 חודשי מאסר בפועל כעונש עיקרי. מאז, נדון עניינו של הנאשם בפני ערכאת הערעור. ביום 10.7.2025 ניתן פסק דין אשר הקל בעונשו של המערער והעמידו על 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, זאת בשים לב, בין היתר, לגילו של המערער (67) ומצבו הרפואי הקשה, כמו גם לצורך בהחמרת הענישה באופן מדוד והדרגתי [עפ"ג (חיפה) יוספין נ' מדינת ישראל (10.7.2025)]. בחינת נסיבות המקרה דנא מעלות כי עניינו חמור באופן ממשי מעניין יוספין, בו דובר בהסעה והעסקה של תושב אחד בלבד למשך 5 ימים, בעוד שבעניינו העסיק המערער 3 תושבים זרים, אחד מהם לפרק זמן של 10 ימים, וכאשר נתוניו האישיים של המערער שונים בתכלית.

עוד מצאנו להפנות לעפ"ג (י-ם) 36408-12-24 נעמאן נ' מדינת ישראל, 68699-11-24 מדינת ישראל נ' נעמאן (6.1.2025), בגדרו נדונו ערעור על חומרת העונש מטעם המערער ועל קולת העונש מצד המדינה. באותו מקרה הורשע המערער בכך שביום 31.7.2024 הסיע במיניבוס זעיר, 8 תושבי האזור, תמורת תשלום של כ- 10 ₪ אותם גבה מכל אחד. על בסיס ראיות שהוגשו נקבע כי המערער ביצע את העבירה ביסוד נפשי של "עצימת עיניים", לאחר ששאל את התושבים הזרים אם ברשותם אישור שהייה כדין, ואלו השיבו בחיוב. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים והשית על המערער 9 חודשי מאסר מאחורי סורג וברח.

במסגרת הערעור על חומרת העונש, הלן המערער על רכיבי הקנס והשלילה בפועל של רישיונו, ואילו במסגרת הערעור על קולת העונש השיגה המדינה על רכיב המאסר בפועל שהוטל על המערער. בית המשפט המחוזי ציין כי בסופו של דבר המדינה לא עמדה על החמרת רכיב המאסר בפועל, אולם בדחותו את ערעורו של המערער צוין, בבחינת למעלה מן הצורך, כי מצא טעם רב בערעור המדינה, תוך שהפנה להוראותיו של תיקון 38 ולמצב הביטחוני בו שרויה מדינת ישראל. לפיכך, נקבע כי "ברור שאין כל מקום להקלה בעונשו של המערער, כפי שביקש בערעורו. העונש שנגזר עליו מקל, ואין מקום להקלה נוספת, לרבות לא ברכיב הקנס וברכיב המאסר חלף קנס".

13. הנה כי כן, ניתן להווכח במגמת החמרה שחלה בפסיקה לאחר פרוץ המלחמה בעניינם של מי שהסיעו, הלינו או העסיקו שוהים בלתי חוקיים בישראל, החמרה שקיבלה עיגון חוקי מובהק באמירה מפורשת של המחוקק במסגרת תיקון 38 לחוק. העונש שנקבע בגזר הדין משתלב היטב עם מגמה זו. ניתן אף לומר שעל אף ההחמרה המשמעותית שחלה בעונש המרבי שנקבע לצד אותן עבירות, 7 שנות מאסר לעומת 4 שנות מאסר, הרי שההחמרה היחסית בעונשו של המערער על רקע שינוי זה נעשתה באופן מדוד ביותר, והיא מתיישבת עם הכלל לפיו החמרה בענישה ראוי שתיעשה במתינות ובאופן הדרגתי [ע"פ 3065/15 חסין נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.6.2016)].
14. אין בידנו לקבל אף את טענת ההגנה לפיה מתחם עונש הולם שאינו כולל רף תחתון אותו ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות מצמצם את שיקול הדעת של בית המשפט במקרים קלים יותר. כאמור, כאשר נסיבות ביצוע העבירות קלות יותר, במובן זה שמבצע העבירה מלין, מעסיק או מסיע פחות משלושה שוהים בלתי חוקיים, ממילא חלות עליו העבירות בנסיבות הקלות יותר, לגביהן נקבע עונש מרבי קצר יותר, ובהתאמה - מתחם העונש יהיה נמוך יותר. לא כך הם פני הדברים כאשר העבירות מבוצעות בנסיבות המחמירות, שלאחר התיקון מעמידות את מי שמואשם בביצוען בשורה אחת עם נאשמים העומדים לדין בגין עבירות שלצדן נקבעו עונשי מאסר מרביים של 7 שנים, כדוגמת גנבי רכב ומי שמתפרצים לדירות מגורים. כשם שמתחמי העונש ההולם המקובלים בקשר לשתי קבוצות עבירות אלו אינו כולל, ככלל, רף תחתון של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, כך ראוי לנהוג לאחר התיקון לחוק, ככלל, גם בקשר למי שמואשם בהסעה, הלנה או העסקה של שלושה תושבי האזור או יותר, לא כל שכן כאשר מדובר בשילוב של עבירות כפי המקרה שלפנינו.
- בהקשר זה כבר נקבע בעבר שגם כאשר מוטל עונש מאסר בפועל קצר, שאורכו מאפשר מבחינה חוקית להמיר לעבודות שירות, יש לשקול האם נכון לעשות כן מקום בו עונש המאסר בפועל נושא בחובו "אמירה ערכית נכונה הנותנת ביטוי לסלידת החברה ממעשים אלה כך שדין מבצעייהם כליאה של ממש ולא כל עונש אחר" [ע"פ 8352/21 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (16.1.2022)]. בפרט יפים הדברים במקרים בהם נקבע עונש מאסר מזערי, המלמד אף הוא על כוונת המחוקק בהחמרה.
- בנסיבות אלו מצאנו שמתחם העונש ההולם שנקבע בגזר הדין אינו מחמיר עם המערער כלל ועיקר והוא הולם את נסיבות המקרה.
15. אשר למיקום עונשו של המערער בתוך מתחם העונש. בגזר הדין ניתן משקל לעברו הנקי של המערער; לנטילת האחריות, להודאת המערער במיוחד לו ולחריטה שהביע. בהינתן כל אלו מוקם עונשו בתחתית המתחם, כאשר בין הצדדים אין מחלוקת כי צדק בית משפט קמא אף בקביעתו זו.
16. בנסיבות המקרה סבורים אנו שאין מקום לחרוג מהמתחם שנקבע, זאת בהיעדר שיקולי שיקום או נסיבות חריגות אחרות יוצאות דופן. למען הסר ספק נציין, שנסיבותיו האישיות של המערער, בהן איננו מקלים ראש, היותו אדם נורמטיבי, רוקח במקצועו, נשוי ואב לשניים, אינן מהוות עילה מספקת לחרוג ממתחם העונש ההולם. כעולה מסקירת פסקי הדין שהוגשו לעיונו ופסקי הדין שאוזכרו בגזר הדין, רבים מהנאשמים המואשמים בעבירות על חוק הכניסה לישראל הם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר לא פעם מעדיפים את טובתם הכלכלית על פני טובת הציבור. בנסיבות אלו, כאשר ענישה ממשית ומרתיעה הוכרה כצו השעה, אל לאלו המבצעים סוג זה של עבירות לצפות להתחשבות חריגה מצד בית המשפט, המצווה להעמיד לנגד עיניו את האינטרס הציבורי בכללותו ולהעדיפו על פני טובתו האישית של הנאשם.
17. אשר לטענות הנוגעות ל"הוראת השעה" של חטיבת התביעות, אף אם נתעלם מהעובדה שזו נכנסה לתוקף לאחר מועד ביצוע העבירות, די אם נאמר שזו מתייחסת אך למדיניות העמדה לדין של תושבי האזור, להבדיל ממי שהסיע, העסיק או הלן אותם, ומכל מקום, היא אינה מתייחסת למדיניות הענישה של מי שהורשע בביצוע עבירות אלו, מדיניות שהותוותה, כאמור, באופן ברור ונחרץ על ידי המחוקק. מעבר לאמור, בכתב האישום לא צוין כי מי מתושבי האזור במקרה שלפנינו עונה על אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו ב"הוראת השעה".
18. נוכח כל האמור, הערעור נדחה.
- ניתן היום, י"ח אלול תשפ"ה, 11 ספטמבר 2025, בנוכחות הצדדים.